

M uu_uu	BZ1s_035
Kierunek lub kierunki studiów	Behawiorystyka zwierząt
Nazwa modułu kształcenia	Ornitologia Ornithology
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	1
Rok studiów dla kierunku	2
Semestr dla kierunku	3
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	4
Nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej - stopień naukowy	Dr hab. Grzegorz Grzywaczewski
Osoby współprowadzące	-
Jednostka oferująca przedmiot	Katedra Zoologii i Ekologii Zwierząt
Cel modułu	Poznanie wybranych zagadnień z ornitologii ogólnej oraz zachowań ptaków, takich jak: pochodzenie, ewolucja ptaków, systematyka, budowa zewnętrzna i wewnętrzna, strategie rozrodcze, opieka na potomstwem, sposoby lokomocji, orientacja przestrzenna, rozmieszczenie geograficzne i liczebność w Europie, Polsce i na Lubelszczyźnie. Rozpoznawanie po wyglądzie i głosach wybranych gatunków ptaków. Analiza metod badań i ochrony ptaków.
Efekty kształcenia – łączna liczba ECTS nie może przekroczyć dla modułu (4-8) Odniesienie do kierunkowego efektu kształcenia Załącznik 4	Wiedza:
	W1. Ma podstawową wiedzę dotyczącą behawioru ptaków typowego dla wybranych gatunków
	W2. Posiada zasób wiedzy o prawidłowościach występujących w różnych populacjach ptaków
	Umiejętności:
	U1. Potrafi wyszukiwać, zrozumieć, przeanalizować oraz wykorzystać potrzebne informacje pochodzące z różnych źródeł dotyczące ptaków
	U2. Potrafi identyfikować zjawiska i właściwie ocenić wpływ działalności człowieka na ptaki i ich środowisko życia
	U3.
	Kompetencje społeczne:
	K1. Przygotowany jest do pracy związanej z szeroko pojętą ochroną ptaków
	K2. Prawidłowo identyfikuje i minimalizuje zgorzenia wynikające z kontaktów z ptakami
K3.	

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	<p>Szczegółowe kryteria przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych</p> <p>Kryteria stosowane przy ocenie:</p> <p>Wiedza: kolokwia, egzamin w formie zaliczenia końcowego (na ocenę).</p> <p>Umiejętności: Zaliczenie zadań praktycznych na ćwiczeniach.</p> <p>Kompetencje społeczne: Analiza pracy indywidualnej i w zespole w trakcie ćwiczeń.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio, przy zaliczeniu cząstkowym – jego części), 2) student wykazuje dostateczny plus (3,5) stopień wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 3) student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 4) student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części), 5) student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy lub umiejętności, gdy uzyskuje powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z danego przedmiotu (odpowiednio – jego części) 																														
Wymagania wstępne i dodatkowe	zaliczenie z przedmiotu zoologia																														
Treści modułu kształcenia – zwały opis ok. 100 słów.	<p>Poznanie wybranych zagadnień z ornitologii ogólnej oraz zachowań ptaków, takich jak: pochodzenie, ewolucja ptaków, systematyka, budowa zewnętrzna i wewnętrzna, strategie rozrodcze, opieka na potomstwem, sposoby lokomocji, orientacja przestrzenna, rozmieszczenie geograficzne i liczebność w Europie, Polsce i na Lubelszczyźnie.</p> <p>Rozpoznawanie po wyglądzie i głosach wybranych gatunków ptaków. Analiza metod badań i ochrony ptaków.</p>																														
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tomiałojć L. Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski - rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „proNatura”, Wrocław. 2. Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań. 3. Wójciak J., Biaduń W., Buczek T., Piotrowska M. 2005. Atlas ptaków lęgowych Lubelszczyzny. Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne, Lublin. 4. Cramp S. (eds.). 1985. Handbook of the Birds of Europe the Middle East and North Africa. Oxford, New York, Oxford University Press. 5. Ferens B., Wojtusiak J. 1964. Ornitologia ogólna. PWN, Warszawa. 6. Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa. 7. Kruszewicz A.G. 2005. Ptaki Polski. Oficyna Wydawnicza MULTICO, Warszawa. 8. Svensson L., Mullarney K., Zetterstrom D. 2012. <i>Przewodnik Collinsa. Ptaki. Najpełniejszy przewodnik do rozpoznawania ptaków Europy i obszaru śródziemnomorskiego.</i> MULTICO, Warszawa. 																														
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	wykłady, ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja, wykonanie projektu, filmy, konsultacje																														
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>ECTS [25 godz. = 1 ECTS]</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">0,6</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">1,2</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,2</td> </tr> <tr> <td>kolokwium z ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">2,5</td> <td style="text-align: center;">0,1</td> </tr> <tr> <td>Egzamin/egzamin poprawkowy</td> <td style="text-align: center;">2,5</td> <td style="text-align: center;">0,1</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">60</td> <td style="text-align: center;">2,4</td> </tr> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">NIEKONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <td>przygotowanie do ćwiczeń</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">0,4</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS [25 godz. = 1 ECTS]</i>	wykłady	15	0,6	ćwiczenia	30	1,2	konsultacje	10	0,2	kolokwium z ćwiczeń	2,5	0,1	Egzamin/egzamin poprawkowy	2,5	0,1	RAZEM kontaktowe	60	2,4	NIEKONTAKTOWE			przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4
KONTAKTOWE																															
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS [25 godz. = 1 ECTS]</i>																													
wykłady	15	0,6																													
ćwiczenia	30	1,2																													
konsultacje	10	0,2																													
kolokwium z ćwiczeń	2,5	0,1																													
Egzamin/egzamin poprawkowy	2,5	0,1																													
RAZEM kontaktowe	60	2,4																													
NIEKONTAKTOWE																															
przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4																													

	przygotowanie projektu	5	0,2	
	studiowanie literatury	5	0,2	
	przygotowanie do egzaminu	20	0,8	
	RAZEM niekontaktowe/pkt ECTS	40	1,6	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	udział w wykładach	15	0,6	
	udział w ćwiczeniach	30	1,2	
	konsultacje	10	0,4	
	kolokwium z ćwiczeń	2,5	0,1	
	Egzamin/egzamin poprawkowy	2,5	0,1	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	60	2,4	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	udział w ćwiczeniach	30	1,2	
	przygotowanie do ćwiczeń	10	0,4	
	udział w konsultacjach	10	0,2	
	pisemne zalecenie ćwiczeń	2,5	0,1	
	przygotowanie i udział w egzaminie	22,5	0,9	
	RAZEM o charakterze praktycznym	75	2,8	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	Wykłady: (15 lub mniej)			h
	1.	Pochodzenie, ewolucja i systematyka ptaków.		1
	2.	Budowa wewnętrzna wybranych elementów - układy: szkieletowy, mięśniowy, nerwowy i narządy zmysłów, pokarmowy, układ oddechowy, krwionośny, płciowy.		1
	3.	Morfologia ptaków - charakterystyka ogólna, budowa dzioba i nóg, skóra i jej wytwory, pierzenie i ubarwienie.		1
	4.	Biologia i ekologia ptaków cz. I - dojrzałość płciowa, okresowość rozrodu, rozród ptaków, zapłodnienie, zniesienie jaj, inkubacja jaj, rozwój postembrionalny: gniazdownicy i zagniazdowniki,		1
	5.	Biologia i ekologia ptaków cz. II - wylęg piskląt, dorastanie młodych, osiągnięcie pełnej samodzielności, uzyskanie dojrzałości płciowej, rozród ptaków, zapłodnienie, zniesienie jaj,.		1
	6.	Zachowania ptaków w okresie lęgowym cz. I. , łączenie się w pary, charakterystyka i trwałość związku płci, zaloty/toki, śpiew, budowa gniazda,		
	7.	Zachowania ptaków w okresie lęgowym cz. II. kopulacja, charakterystyka i trwałość związku płci, inkubacja jaj, karmienie i opieka nad potomstwem,		
	8.	Zachowania wędrownicze cz. I - geneza wędrowek, gatunki wędrowne, główne kierunki migracji, szlaki migracji przebiegające przez Polskę		1
		Zachowania wędrownicze cz. II - metody badań wędrowek, obrączkowanie ptaków, trasy wędrowek wybranych gatunków		1
	9.	Metody badań ptaków - metoda kartograficzna, metoda transektowa, metoda punktowa, metoda atlasowa, analiza wypluwek, wykorzystanie dronów.		1
	10.	Metody badań zachowań ptaków - telemetria, bioakustyka, zachowania terytorialne.		1
	11.	Charakterystyka, rozmieszczenie i liczebność ptaków w Europie, w Polsce i na Lubelszczyźnie - cz. I - Perkozy, Pełnopłetwe, Brodzące, Błaskodziołki, Szponioaste, Grzebiące.		1
	12.	Charakterystyka, rozmieszczenie i liczebność ptaków w Europie, w Polsce i na Lubelszczyźnie - cz. II - Żurawiowe, Siewkowe, Gołębie, Kukułkowe, Sowy, Lelkowe, Jerzykowate Kraskowe, Dzieciolowe.		1
	13.	Charakterystyka, rozmieszczenie i liczebność ptaków w Europie, w Polsce i na Lubelszczyźnie - cz. III - Wróblowe.		1
	14.	Ochrona ptaków - czynna i bierna, polska czerwona księga zwierząt, międzynarodowe konwencje, programy czynnej ochrony ptaków w Polsce, organizacje, stowarzyszenie i instytucje zajmujące się ochroną ptaków.		1
15.	Monitoring ptaków – system monitoringu ptaków w Polsce: Monitoring Ptaków Polski (MPP) - Monitoring Pospolitych Ptaków Lęgowych (MPPL); Monitoring Gatunków Rzadkich 3 (MGR3); Monitoring Flagowych Gatunków Ptaków (MFGP); Monitoring Ptaków Mokradeł (MPM); Monitoring Noclegowisk Żurawi (MNZ); Monitoring Ptaków Drapieżnych (MPD); Monitoring Lęgowych Sów Leśnych (MLSL).		1	
Ćwiczenia (L – laboratoryjne, A – audytoryjne, T – terenowe) (łącznie liczba godzin ćwiczeń: ..., w tym: L -....., A -....., T -.....)				

	1.	Wprowadzane do rozpoznawania ptaków – sprzęt, wyposażenie, itp.	1 - A
	2.	Morfologia – części morfologiczne	2 - A
	3.	Zapoznanie z budową i rodzajami gniazd	1 - A
	4.	Wygląd jaj i piskląt wybranych gatunków ptaków	2 - A
	5.	Przegląd krajowych gatunków ptaków - Muzeum Zoologiczne UMCS	2 - A
	6.	Ochrona bierna ptaków – formy prawnej ochrony ptaków w Polsce, prawo międzynarodowe	1 - A
	7.	Ochrona czynna ptaków – programy ochrony wybranych gatunków	1 - A
	8.	Pióra – budowa, rodzaje, funkcje, rozmieszczenie i rozpoznawanie	1 - L
	9.	Rozpoznawanie i opis wybranych gatunków ptaków (bałwanki)	4 - L
	10.	Rozpoznawanie wybranych gatunków ptaków po głosach (sala ćwiczeniowa, park akademicki)	2 - L
	11.	Ochrona czynna ptaków – projektowanie sztucznych miejsc lęgowych (budki, kosze, platformy)	2 - L
	12.	Wyznaczanie tras wędrówek ptaków	1 - L
	13.	Ćwiczenia terenowe. Zachowania ptaków i rozpoznawanie ich po wyglądzie oraz po głosach w warunkach terenowych - Poleski Park Narodowy lub Zalew Zembrzycki: cz. 1 – ptaki pól, łąk, pastwisk	2 - T
	14.	Ćwiczenia terenowe. Zachowania ptaków i rozpoznawanie ich po wyglądzie oraz po głosach w warunkach terenowych - Poleski Park Narodowy lub Zalew Zembrzycki: cz. 2 – zabudowań wiejskich	2 - T
	15.	Ćwiczenia terenowe. Zachowania ptaków i rozpoznawanie ich po wyglądzie oraz po głosach w warunkach terenowych - Poleski Park Narodowy lub Zalew Zembrzycki: cz. 3 – lasów	2 - T
	16.	Ćwiczenia terenowe. Zachowania ptaków i rozpoznawanie ich po wyglądzie oraz po głosach w warunkach terenowych - Poleski Park Narodowy lub Zalew Zembrzycki: cz. 4 – zbiorników wodnych	2 - T
	17.	Ćwiczenia terenowe. Zachowania ptaków i rozpoznawanie ich po wyglądzie oraz po głosach w warunkach terenowych - Poleski Park Narodowy lub Zalew Zembrzycki: cz. 5 – ptaki torfowisk i terenów podmokłych	2 - T
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	BZ1_W08++; BZ1_W21+; BZ1_U14+;BZ1_U21+;BZ1_K02+; BZ1_K03+;		